



Olofson, M. V., Hansen, J. P., & Pedersen, M. L. (2025). Experiences with Involuntary Mental Health Admissions Among Service Users with Intellectual Disabilities: A Qualitative Study. *Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities*, 1–17.
DOI: <https://doi.org/10.1080/19315864.2025.2592565>

Erfaringer med tvangsindlæggelser blandt personer med intellektuelle funktionsnedsættelser – et kvalitativt studie

Mille Vahl Olofson. Sygeplejerske, Cand.cur. Adjunkt på Sygeplejerskeuddannelsen Esbjerg. mvol@ucsyd.dk

Introduktion

Personer med intellektuelle funktionsnedsættelser har markant forhøjet risiko for tvangsindlæggelse i psykiatrien, men deres egne erfaringer er sparsomt belyst i forskningen. På trods af politiske og faglige ambitioner om at reducere brugen af tvang ses fortsat – og i nogle sammenhænge stigende – anvendelse af tvangsindlæggelser i denne gruppe. Studiet undersøger, hvordan borgere med intellektuelle funktionsnedsættelser oplever tvangsindlæggelser, samt hvordan sundhedsprofessionelle oplever mulighederne for at forebygge tvang.

Metode

Et kvalitativt interviewstudie med semistrukturerede interviews af personer med let til moderat intellektuel funktionsnedsættelse med erfaring med tvangsindlæggelse samt sundhedsprofessionelle involveret i deres støtte og behandling. Data blev analyseret ved reflektiv tematisk analyse inspireret af Braun og Clarke og rapporteret i overensstemmelse med CASP-retningslinjerne.

Resultater

Manglende specialiseret viden, utilstrækkelig tværsektoriel koordinering og oplevede magtubalancer bidrog til gentagne tvangsindlæggelser. Analysen identificerede tre hovedtemaer og ét undertema:

1. Behov for en professionel, ligeværdig og ærlig relation
2. Borgeren som brik i et fragmenteret samarbejde
3. Et sundhedsvæsen, der ikke er gearret til målgruppen
 - Udfordringer forbundet med at have en intellektuel funktionsnedsættelse.

Diskussion

Fundene peger på strukturelle og organisatoriske barrierer i sundhedsvæsenet, hvor manglende sammenhæng og specialisering kan øge risikoen for tvang. Relationel kvalitet og faglig kompetence fremstår som centrale for forebyggelse.

Konklusion

Personer med intellektuelle funktionsnedsættelser er i risiko for utilstrækkelig og ukoordineret psykiatrisk behandling, hvilket kan føre til gentagne tvangsindlæggelser.

Implikationer for praksis

Forebyggelse af tvang kræver øget specialiseret viden, styrket tværsektorielt samarbejde og systematisk fokus på ligeværdig kommunikation og relationel kontinuitet.

